

Tallinna Ehituskool
Puitmööbli restaureerimise põhioskused

Thonet tooli restaureerimine
Irina Jürna

Juhendajad: Margus Sildre
Sven Aunaste

Üldandmed:	Thonet tool mudel nr. 264/114 (Pilt 1)
Autor:	firma ÄVennad Thonetò toodang
Dateering:	1881-1914 a.
Materjal:	pöök, tooli seljatugi ja põhi on valmistatud pöögispoonist ning kaunistatud seljatoel pressitud reljeefne muster.
Viimistlus:	tume matt peits
Tehnika:	tehasetoodang
Valmistamise koht:	Valmistatud spetsiaalselt tsaari Venemaa turule.
Mõõdud:	tooli laius 425 mm tooli kõrgus 850 mm tooli sügavus 400 mm
Märgid:	tooli põhjal on märged ÄTHONETò, samuti on säilinud pabermärk, mis annab karvata, et tool oli valmistatud tsaari Venemaa jaoks.
Omanik:	Irina Jürna
Juhendajad:	Margus Sildre Sven Aunaste
Tööde algus:	detsember 2021
Tööde lõpp:	

Eseme kirjeldus.

Tool, Henry Gacura, kataloogi-raamatu ÄThonet mööbelò järgi, vastab kõige lähedamale mudelile nr. 264/114. Seljatoe reljeef on sama. Tooli jalad on valmistatud painutatud pöögist. Sellist painutamistehnikat hakkas Thonet firma kasutama esmakordselt maailmas 1870 aastal. Pöögipuitu painutati kuuma auruga. Aurutatud pöögipuu paindub väga hästi ja peale kuivamist säilitab suurepäraselt oma kuju. Esijalad on liimiga kinnitatud ja lisaks on kinnituseks kasutatud rauast piike, mis võimaldab esijalal korralikult paigal püsida. Tooli põhjas on olemas Thonet tempel(Pilt 2), mis on graveeritud puidu sisse (kasutusele võetud al.1881). Samuti olemas pabermärk (Pilt 3), mis kasutati alates 1881 kuni 1914 spetsiaalselt toodetud Vene turu mööbli jaoks.

Tool oli algsel kujul ning seda pole varem renoveeritud (pilt 4-7)

Kahjustused.

Tooli mõlemad esijala logisevad, liim kinnitus on aja jooksul väsinud. Kruvid on roostetanud. Seljatoel spoon on lahti. Tooli põhi on tugevalt kahjustunud ja selle taastamine pole võimalik. Tooli sidepuu on kolmes kohas katki. (pilt 8-10)

Legend

Tool on ostetud novembris 2021 eraisiku käest. Eseme ajalugu on teadmata.

Eesmärk:

Võtta tool uuesti kasutusse.

Väärtused	Loomine, soetamine	Olemasolevad
Kunstiväärtus		
Esteetiline		X
Ajalooline	X	X
Kasutusväärtus	X	X
Uurimuslik	X	
Hariduslik	X	
Vanuseväärtus	X	X
Uudsus		X
Sentimentaalne		
Rahaline		X
Ühismäluline		
Rariteetsus		
Assotsiatiivne		

Planeeritud tööd:

1. Kahjustuste hindamine ja pildistamine.
2. Tooli puhastamine mustusest segu seitsmega.
3. Vana peitsi eemaldus nitro lahustiga, kaabitsa ja karukeelega.
4. Seljatoe spooni liimimine.
5. Tooli põhja eemaldus.
6. Sidepulga eemaldamine.
7. Esijalgade toolist eemaldamine. Kuna kruvid olid roostes, pidin olemas olevad tapid lõhkuma, et saada jalad kätte.
8. Uute tappide valmistamine.
9. Esijalgade tagasi paigaldamine/liimimine.
10. Uue toolipõhja valmistamine.
11. Peitsimine, kruntimine ja ģellakiga lakkimine.

Tehtud tööd:

1. Pildistamine ja kahjustuste hindamine.
2. Tooli puhastamine seebiveega.
3. Seljatoel lahtise spooni liimimine.(pilt 12)
4. Sidepuu kinnituste lahti võtmine, s.t kruvide väljapuurimine kuna kruvid olid väga roostes. Sidepuu ühenduse niisutamine kuuma veega ja pitskruviga pressi alla panek (pilt 11). Sidepuu ühenduse kinnitamine kondiliimi ja puupunni abil.
5. Vana peitsi eemaldus nitro lahustiga, kaabitsa ja karukeelega.
6. Tooli esijalad eemaldasin metallist piigi välja puurimise teel ja tappide lõhkumisega, kuna mõned kruvid olid kõvasti kinnistunud.

7. Uute tappide valmistamine.
8. Tooli kokku liimimine. (pilt 13)
9. Tooli põhja valmistamine. Liimimine ja lõikamine (pilt 14-15).
10. Viimistlus: peitsimine, antiik peitsiga, krunt ja selakk (pilt 16)

Pilt 2

Pilt 3

Pilt 4

Pilt 5

Pilt 6

Pilt 7

Pilt 8

Pilt 9

Pilt 10

Pilt 11

Pilt 12

Pilt 13

Pilt 14

Pilt 15

Pilt 16

